

Sygn. akt VI U 1283/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: J. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 20 lutego 2013 r., znak: (...)

w sprawie: J. C.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. C. prawo do emerytury od dnia(...)
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił powodowi J. C. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS bowiem przyjął, że powód, spełniający pozostałe warunki do uzyskania emerytury, nie przepracował żadnego okresu w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od tej decyzji powód wniósł o jej zmianę i przyznanie emerytury podnosząc że pracował w warunkach szczególnych w Zespole (...) (następnie (...) Sp. z o.o. w B.) od 1.06.1982 r. do 4.09.1985, od 23.03.1987 r. do 30.09. (...) i od 1.10.1995 r. do 31.12.1998 r.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

W toku postępowania przed Sądem ubezpieczony powołał się także na swoją pracę w szczególnych warunkach w Spółdzielni (...)” w B. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w C..

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. C., urodzony (...), zatrudnił się 1.09.1969 r., po ukończeniu szkoły zawodowej w zawodzie blacharza, w Spółdzielni (...) w B. i pracował tam do 31.05.1982 r. Ubezpieczony od początku zatrudnienia pracował jako spawacz i zajmował się spawaniem elementów samochodowych. Inni pracownicy przygotowywali elementy, które ubezpieczony wkładał do modelu samochodu i następnie łączył przy pomocy spawania. Praca ubezpieczonego przez cały okres zatrudnienia polegała na łączeniu elementów nadwozi samochodowych przy pomocy spawania. Uprawnienia do spawania ubezpieczony zdobył w lutym 1975 r. Angaże w tej Spółdzielni wystawiono według wyuczonego zawodu. Praca spawacza była stałą pracą ubezpieczonego w pełnym wymiarze czasu pracy. W świadectwie pracy ubezpieczonego obejmującym ten okres zatrudnienia wpisano, że ubezpieczony był też blacharzem, bowiem zawód blacharza uzyskał już w szkole zawodowej. Razem z ubezpieczonym w Spółdzielni (...) pracował R. H. i H. P..

Ubezpieczony zatrudnił się następnie w Zespole Elektrociepłowni (...) (następnie (...) Sp. z o.o. w B.) od 1.06.1982 r. jako spawacz-blacharz, ponieważ uprawnienia spawacza zdobył już wcześniej. Do jego obowiązków należało przygotowanie materiału do spawania i spawanie boków i burt samochodów, naprawa autobusów poprzez ściąganie palnikiem poszycia i elementów przerdzewiających. Ubezpieczony ciął blachy półautomatem i łączył je przy pomocy spawania. To była stała praca ubezpieczonego, w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach prac blacharskich ubezpieczony przy pomocy palnika gazowego naprawiał wgniecione części. Razem z ubezpieczonym w tym zakładzie pracowali świadkowie S. M. i R. H..

Od 13.09.1985 r. do 1.03.1987 r., w ramach urlopu bezpłatnego, udzielonego w tym zakładzie, ubezpieczony pracował w Przedsiębiorstwie (...) w C., na terenie B., w charakterze spawacza. Na budowie w B. ubezpieczony zajmował się wyłącznie spawaniem przęsł mostów i była to jego stała praca, w pełnym wymiarze czasu pracy. Po powrocie z urlopu bezpłatnego ubezpieczony kontynuował pracę w Zespole (...) w B. na tym samym, co poprzednio, stanowisku i zajmował się tymi samymi czynnościami jak w we wcześniejszym okresie. Głównymi czynnościami ubezpieczonego w okresie zatrudnienia w Zespole (...) były więc czynności spawania. Przyczyną wpisania w treści świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach wydanego przez pracodawcę iż 1.10.1995 r. ubezpieczony pracował jako mechanik remontu sprzętu transportowego było to, że w zakładzie nastąpiła zmiana nazw stanowisk pracy w celu obniżenia kosztów. Oprócz tego urlopu bezpłatnego, w trakcie którego ubezpieczony pracował na kontrakcie w B. ubezpieczony nie korzystał z innych urlopow bezpłatnych.

dowód: umowa o pracę powoda, angaże zmieniające wysokość wynagrodzenia w aktach osobowych, odpis książki spawacza k.27-29, zeznania świadków R. H. i S. M.- płyta z nagraniem przebiegu rozprawy k.36, zeznania świadka H. P.- płyta z nagraniem przebiegu rozprawy k.61, zeznania ubezpieczonego - płyta z nagraniem przebiegu rozprawy k.36 i 61, dokumenty w aktach osobowych ubezpieczonego prowadzonych przez (...) Sp. z o.o. w B., Spółdzielnię (...) w B. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w C..

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych powoda z okresu zatrudnienia w Zespole (...) ((...) Sp. z o.o. w B.), Spółdzielnię (...)” w B. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w C., akt rentowych powoda, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków R. H., S. M. i H. P. oraz zeznań powoda. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków bowiem pracownicy ci pracowali razem z powodem, ich zeznania oparte na własnych obserwacjach były zgodne ze sobą, spójne z zeznaniami powoda i znajdowały potwierdzenie w dowodach z dokumentów. Zeznaniom powoda, które korelowały z zeznaniami świadków Sąd dał więc również wiarę.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. (art. 184 ust. 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W załączniku do tego rozporządzenia – wymieniającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego w wykazie A, dziale XIV pkt 12 jako prace w szczególnych warunkach,

których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, wymieniono prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym.

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, zdaniem Sądu Okręgowego, pozwala na przyjęcie, że przez cały okres faktycznej pracy w (...) Sp. z o.o. w B.(poprzednio Zespół (...)), Spółdzielni (...) w B. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w C. powód wykonywał pracę w szczególnych warunkach o której mowa w wykazie A dział XIV punkt 12 (prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym) stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. Okres ten, ponad 15 letni pozwala na uzyskanie prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r.

Mając to na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał powodowi prawo do emerytury od(...) r., bowiem wniosek o emeryturę złożył ubezpieczony 7 lutego 2013 r.

W punkcie 2 wyroku Sąd orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji na podstawie art. 118 ust.1a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS z uwagi na brak wszystkich świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach, co wymagało przeprowadzenia przed Sądem postępowania dowodowego w celu ustalenia charakteru czynności powoda w spornych okresach.

SSO Ewa Milczarek